

Den 15. oktober 2024
FVM 390

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udsmidsplan for fiskeriet i Nordsøen og ændring af tekniske foranstaltninger for fiskeriet (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Det regionale samarbejdsforum om fiskeriforvaltningen i Nordsøen (Scheveningen-gruppen)¹ har udarbejdet et udkast til fælles henstilling om ændring af planen for udsmid i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, der gælder for 2024-2027, og ændring af forordningen om tekniske bevarelsesforanstaltninger for fiskeriet. Henstillingen er udarbejdet i overensstemmelse med grundforordning for den fælles fiskeripolitik 1380/2013, den flerårige forvaltningsplan for Nordsøen og forordningen om tekniske bevarelsesforanstaltninger for fiskeriet. Scheveningen-gruppen forventes at henstille, at der vedtages en ny undtagelse fra landingsforpligtigheden for kuller under bevarelsesmæssig mindstereferencetørrelse i Kattegat. Scheveningen-gruppen forventes desuden at henstille, at der gives mulighed for at benytte trawlredskaber, hvor maskerne er vendt 90 grader (T90). På baggrund af henstillingen forventes Kommissionen at udarbejde forslag om gennemførelsen af den fælles henstilling, der vedtages som en delegeret retsakt. Forslaget skønnes at have en uændret virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsende et forslag til Kommissionens delegerede forordning om en ændring af udsmidsplan for fiskeriet i Nordsøen for 2024-27 og om ændring af tekniske foranstaltninger for fiskeriet i Nordsøen. Grundforordningen om EU's fælles fiskeripolitik (EU) nr. 1380/2013 lægger op til, at detaljer om implementering af landingsforpligtelsen specificeres i flerårige forvaltningsplaner.

Med hjemmel i den flerårige forvaltningsplan for demersale bestande i Nordsøen (EU) nr. 2018/973, artikel 14 kan medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse i Nordsøen fremsende en fælles henstilling om indholdet af en plan for gennemførelse af landingsforpligtelsen (udsmidsplan) til Kommissionen.

¹ Scheveningen-gruppen består af de medlemsstater, der har direkte fiskeriinteresser i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, det vil sige Danmark, Sverige, Tyskland, Nederlandene, Belgien og Frankrig. Gruppen er drivkraften i regionaliseringsprocessen, ikke mindst med hensyn til formulering af fælles henstillinger på fiskeriområdet. Kommissionen deltager ad hoc.

For så vidt angår tekniske foranstaltninger kan medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse i Nordsøen med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bevarelse af fiskeresourcerne og beskyttelse af marine økosystemer ved hjælp af tekniske foranstaltninger (EU) nr. 2019/1241, artikel 15 fremsende en fælles henstilling om at ændre, supplere, ophæve eller fravige de tekniske foranstaltninger, der er fast i bilaget om Nordsøen, herunder ved gennemførelsen af landingsforpligtigheden, til Kommissionen. I henhold til artikel 29 kan Kommissionen på baggrund af den fælles henstilling udarbejde og vedtage en delegeret retsakt.

Den fælles henstilling forventes fremsendt til Kommissionen i slutningen af oktober 2024 med henblik på forelæggelse for Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) til faglig vurdering. Kommissionen kan på baggrund af den fælles henstilling vedtage en delegeret retsakt.

Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på to måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med et flertal af sine medlemmer. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Det forventes, at forslaget kan vedtages som en delegeret retsakt senest seks måneder efter, at den fælles henstilling er modtaget i Kommissionen. Den delegerede retsakt forventes således at kunne træde i kraft med virkning fra foråret 2025.

Formål og indhold

Et af de centrale elementer i den fælles fiskeripolitik er et udsmidsforbud (landingsforpligtelse). Målet med landingsforpligtelsen er at tilskynde et mere målrettet fiskeri ved at undgå eller begrænse uønskede fangster, bl.a. ved udvikling af mere selektivt fiskeri. Fra den 1. januar 2019 er alle kvotebelagte bestande som udgangspunkt omfattet af landingsforpligtelsen. Det regionale samarbejde mellem medlemsstaterne indgår i den fælles fiskeripolitik som et vigtigt element i forbindelse med udarbejdelse af fælles henstillinger og forslag inden for fiskeriforvaltningen.

Henstillingen fra Scheveningen-gruppen forventes at indeholde anmodning om:

- ændring af udsmidsplanen for fiskeriet i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat gældende for 2024-2027 for så vidt angår en undtagelse for kuller under den bevaringsmæssige referencestørrelse fra landingsforpligtigheden, og
- ændring af forordningen om tekniske bevarelsesforanstaltninger for fiskeriet for så vidt angår tilladelse til at anvende redskaber, hvor masker er vendt 90 grader (T90).

Udkastet forventes fremsendt til Kommissionen i slutningen af oktober 2024 af Scheveningen-gruppens formandskab, der i 2024 forestås af Sverige.

Inden Kommissionen kan fremsætte forslag til den delegerede retsakt, skal henstillingen forelægges Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) med henblik på en faglig videnskabelig vurdering af de enkelte elementer i den fælles henstilling, herunder en vurdering af den krævede videnskabelige dokumentation for eventuelle undtagelser fra udsmidsplanen og for det pågældende redskab. Forelæggelsen for STECF varetages af Kommissionen. Det forventes, at Kommissionens delegerede retsakt herefter kan vedtages, og såfremt Rådet og Europa-Parlamentet ikke gør indsigelser, kan den træde i kraft med virkning fra foråret 2025.

Det Rådgivende Råd for Nordsøen og Det Rådgivende Råd for det pelagiske fiskeri har deltaget i møderne i Scheveningen-gruppen, hvor de blandt andet har afgivet anbefalinger til mulige undtagelser og

ændring af tekniske foranstaltninger for fiskeriet, ligesom de høres om udkastet til fælles henstilling. De rådgivende råd består af repræsentanter fra fiskerierhvervet og NGO'er.

Scheveningen-gruppens forventede fælles henstilling om ændring af udsמידsplan for 2024-2027 vil indeholde en ny undtagelse med henvisning til de minimis for kuller under bevarelsesmæssig mindstereferencestørrelse i det blandede demersale fiskeri i Kattegat og Skagerrak. I 2022 og 2023 er forekomsten af kuller under den bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelse steget markant i forhold til tidligere år. Forekomsten bevirker, at små kuller fanges som uundgåelige bifangster i trawlfiskeriet. Data om omfanget af fangster af kuller er baseret på observationer af fangster fra Fiskeristyrelsens CCTV projekt i Kattegat. I henstillingen forventes undtagelsen at være begrænset til fartøjer, der er udstyret med CCTV eller fisker med et trawl udstyret med SELTRA300-panel placeret tre meter fra enden af fangstposen. Det beskrevne seltrapanel er identisk med det redskab, der allerede er lovligt til fiskeri i de lukkede områder i Kattegat. I lyset af bemærkninger fra STECF ved tidligere fremsendelser af fælles henstilling forventes undtagelsen desuden at være betinget af brug af en yderligere anordning, der giver højest mulig selektivitet for rundfisk (herunder kuller) i fiskeriet. De yderligere selektivitetsanordninger kan være T90 (hvor maskerne er vendt 90 grader) eller DragLess (hvor det øverste panel erstattes med store maskestørrelser på 800 mm).

Scheveningen-gruppens fælles henstilling forventes at indeholde en anmodning om tilladelse til at anvende T90 i bundtrawlfiskeriet i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat med henvisning til, at T90 er mere selektivt i forhold til at undgå fangster af rundfisk som kuller og torsk. Anvendelse af T90 er efter de gældende EU-regler allerede tilladt i Østersøen og Vestlige Farvande, og selektiviteten i T90 redskaber er videnskabeligt dokumenteret. Hensigten er at inkludere T90 i forordningen om tekniske bevarelsesforanstaltninger for fiskeriet også for så vidt angår Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

I relation til ændring af den konkrete udsמידsplan for Nordsøen, forudses der ikke øgede offentlige udgifter til administrationen eller kontrollden.

I forhold til konsekvenser for erhvervet bemærkes det, at både den foreslåede undtagelse for kuller og anvendelse af T90 vil være muligheder for erhvervet, men ikke obligatoriske krav.

Forslaget skønnes at have en uændret virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Høring

§ 5-udvalget(fiskeri) er blevet hørt.

Danmarks Fiskeriforening PO kan støtte henstillingen vedrørende kuller. I forhold til de tekniske regler, foretrækker Danmarks Fiskeriforening at afstanden fra bindestrikken til panelet sættes til mindst fire meter, snarere end de tre meter, der fremgår af den nuværende indstilling. Danmarks Fiskeriforening

har tidligere fremsendt dokumentation for, at denne større afstand ikke har en negativ konsekvens for rundfisk, men giver et mindre tab for jomfruhummer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der kan opnås enighed om den fælles henstilling.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positivt til gennemførelse af tiltag i fiskeriforvaltningen, som følger af grundforordningen om EU's fælles fiskeripolitik. Regeringen støtter en praktisk velfungerende landingsforpligtelse.

Regeringen finder, at en plan for de omfattede fiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat skal opfylde målene i reformen om den fælles fiskeripolitik i EU, herunder skal en anvendelse af undtagelser fra landingsforpligtelsen være videnskabeligt begrundet. Regeringen støtter et kompromis om fælles indstilling til justering af tekniske foranstaltninger for fiskeriet i Nordsøen, der giver mulighed for at benytte selektive redskaber i videst muligt omfang.

Regeringen vil arbejde for at få en praktisk velfungerende fiskeri, og for at reglerne bliver så enkle, kontrollerbare og omkostningseffektive som muligt.

Regeringen ønsker en undtagelse fra landingsforpligtelsen for fangster af kuller under den bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelse i det demersale fiskeri i Skagerrak og Kattegat. Dette sker med henvisning til at der er tale om uundgåelige bifangster og at yderligere selektivitet i redskaberne ikke er mulig i det pågældende fiskeri. Regeringen støtter, at undtagelsen er begrænset til fartøjer, der er udstyret med CCTV eller fisker med et trawl udstyret med SELTRA300-panel placeret tre meter fra enden af fangstposen, og at fartøjerne hertil er udstyret med yderligere selektivetsanordninger som f.eks. T90.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er tidligere oversendt grundnotat for så vidt angår undtagelse for kuller fra landingsforpligtelsen til Folketingets Europaudvalg den 19. april 2023.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.